

BONA PAU

N. ° 393 Any XXXIII

MONTUÏRI

NOVEMBRE 1985

Restauració interior del campanar

Corrien perill. Qualsevol dia haguessin pogut caure.

Ja es sap que les tres campanes del nostre campanar són de bronze i que ni l'embat del temps ni el pas dels anys poden amb elles. Però no així el llenyam que les sosté.

L'estaló central de la campana grossa havia tornat molt magre i el pes dels seus 800 kilos era molt feixuc. La mateixa cosa es podia dir de les altres dues. La fusta ja cri-

vellava ferm i es fela necessari substituir els vellíssims estalons, canviar l'estructura que les sostenia... i a la fi, el passat mes d'octubre, la difícil empresa es duqué a terme.

Amb un ternal i unes cadenes molt gruixades un grup d'homes les baixaren al mateix sòtil del campanar. Fou una feina comprometedora i arriscada; si bé l'esforç i enginy dels ferrers, fusters i picapedrers feren possible la restauració dels estalons de les mateixes campanes, assegurant bé tot el seu fustam, ferros i fuells.

Les fotos que encapçalen aquest número de BONA PAU són un feient testimoni de la tasca ja complida. A una poden veure's obrers allà dalt i a l'altra contemplam la vista impressionant de la volta o cúpula del campanar sense campanes, les quals penjaven dels llocs més ennegrits. La fusta era d'alzina vellíssima i forta com la pedra.

Ara, acabada la restauració, tocar les campanes serà xalar: el perill ha desaparegut.

- **UNA CAMPANYA** de normalització lingüística per a tothom.
- **L'AJUNTAMENT** convoca un concurs literari.
- **SA FIRA**, dia primer de desembre.
- **AL P. MARTORELL**, se li prepara un homenatge.
- **ELS ANTICS BLAUETS** cantaran el 23 de novembre.
- **LA 3.ª EDAT** feu una excursió a Eivissa.
- **ELS BENJAMINS**, de futbol, un equip de «primera».

BIBLIOTECA MUNICIPAL

Arrel del conveni amb el Consell Insular de Mallorca, la Biblioteca de Montuïri s'integra dins la xarxa de biblioteques de Mallorca. El C.I.M. aporta material per valor de la meitat de l'assignació pressupostària del Consistori reservat a l'adquisició de llibres, més les directrius i les bases de funcionament així com la inter-relació amb les demés biblioteques de l'illa.

Hi ha molt bones intencions; la premsió és dinamitzar-la i fer-la un veritable centre cultural. Ja es prepara un programa d'extensió cultural amb la finalitat d'aconseguir aquests objectius.

Comencen a arribar els llibres aportats per l'Ajuntament de Montuïri, els quals puguen unes 70.000 pessetes i ben aviat arribaran els del C.I.M.

La relació dels que ja han arribats és aquesta:

Los pájaros de Bangkok, de Vázquez Montalbán, M.

Los mares del sur, de Vázquez Montalbán, M.

El pianista, de Vázquez Montalbán.

El décimo hombre, Greene, G.

Coto Vedado, de Goystiolo.

Cosmos, de Sagan, C.

El desafío Informático, de Lussato, B.

Los nuevos alquimistas, de Hanson D.

Geografía general de España, de Tarán y Solé.

Les tres bessones (Col·lecció).

Whisky amb napalus, de Mora, V.

El venedor ambulat, de Handke, P.

També han arribat altres llibres de lectura fàcil en francès i en anglès pels escolars.

Bàrbara Sastre

Encara que freqüentment se senten moltes i diferents versions de la joventut montuïrera, també és cert que sap respondre adequadament a les circumstàncies del moment. Que l'«Any Internacional de la Joventut» sia l'estímul del qual se'n treguin els caires positius que manquen.

Comunitat Autònoma
de les Illes Balears

Ajuntament de
Montuïri

Campanya de Normalització Lingüística CERTAMEN LITERARI LOCAL

BASES

1. Només s'acceptaran treballs escrits en català
2. Podran participar tots els montuïrers o residents al terme municipal de Montuïri.
3. Hi haurà les següents categories:

a) Preescolar	e) Setè i Vuitè curs
b) Cicle Inicial	f) De 14 a 18 anys
c) Tercer i Quart curs	g) De més de 18 anys
d) Cinquè i Sisè curs	
4. Els treballs podran ésser de narrativa o de poesia
5. El termini d'entrega finalitza el proper 15 de desembre. Els treballs podran ésser entregats a l'Ajuntament o al Col·legi Públic Joan Mas i Verd.
6. Hi haurà dos premis per categoria i un obsequi per a tots els participants
7. Els premis seran entregats el dia 31 de desembre.
8. El jurat estarà integrat per tres representats del Claustre de Professors de l'Escola, un membre de l'Ajuntament i un representant del Patronat Municipal de Cultura.

25 anys enrera

19 Novembre 1960

Al cap de cinc anys i mig, torna d'Amèrica per a passar una temporada a Montuïri, don Bernat Martorell, fundador de BONA PAU. Allà, en reconeixement de la seva labor, fou condecorat amb la medalla de plata de la Ciutat de Lima. Aquí dóna diferents conferències.

Joventut i Marginació

Una anàlisi de la joventut actual requereix tenir en compte una sèrie d'aspectes.

En primer lloc cal plantetjar-se que entenem per joventut. Al respecte, és significativa la següent anècdota: Conta Iván Illich que una vegada que estava en els Andes va mostrar una fotografia d'un poblat als seus habitants tot preguntant quants de nins apareixien a la foto. Ells digueren que tres o quatre. La mateixa foto fou mostrada a Califòrnia a estudiants universitaris i comptaren més de trenta nins. El concepte de joventut és, doncs, una creació cultural que va ampliant-se en funció de dos aspectes: retràs del moment de començar a treballar i perllongament de l'escolarització obligatòria.

Com a conseqüència de tot això ens trobem que, malgrat el desoens demogràfic actual, la joventut augmenta de dia en dia.

En segon terme s'ha tenir en compte que la joventut actual s'ha educat ja en l'anomenada «era tecnològica», on els mitjans audiovisuals i especialment la televisió ha substituït, almanco en bona mesura, la cultura del llibre.

Per altra banda hem de tenir en compte que en el massificat context de l'actual societat industrial apareix un original grup social: la nova classe ociosa. Aquesta nova classe social és bona part de la joventut que, a poc a poc, es va marginant de la societat. És aquella joventut que trobam a places, cafeteries i concerts de rock i que es fa notar per la seva vestimenta i pentinat, per la

música i pel seu llenguatge. Són aquells joves que han renunciat al treball ja que saben que ningú es mor de fam en els països occidentals o que poden sobreviure amb un mínim treball.

Els són els habitants més notoris de la ciutat industrial. Són els hereus dels beatniks i hippys que apareguren en les dècades anteriors. En part són el resultat de l'encalçament i repressió sistemàtica que la societat dirigi cap a tots aquests moviments pacifistes.

El desencantament sembla que produï una frustració que va desencadenar un replegament cap a l'intimitat i cap al cultiu del cos i del pensament. Ja que no podien canviar la societat es canviarien a si mateixos. Al respecte d'aquest narcisisme juvenil convé citar el llibre d'Amando de Miguel, «Los narcisos. El radicalismo cultural de los jóvenes». Entre altres coses diu: «... Vamos camino de una sociedad narcisista... La realización del modelo narcisista lleva a comportamientos tan característicos y polares como el pasota o el terrorista... El narciso se sabe el centro del mundo, sin sentimiento de culpa... El narcisismo aparece al final como un sustituto de la religión».

Esperam que aquest Any Internacional de la Joventut permeti una reflexió sobre la nostra joventut, tenint en compte els aspectes assenyalats.

Pere J. Carrió
Director del Centre
d'Estudis de l'Esplai

Normalització Lingüística

La Conselleria de Cultura de les Illes Balears ha concedit una subvenció de 248.000 pessetes a l'Ajuntament de Montuïri amb motiu de la Campanya de Normalització Lingüística. Vet aquí el programa subvencionat:

«— *Contractació d'un Assessor Lingüístic*: Per tal de corregir i traduir tots els documents, actes, fulls informatius, bans etc... que es creguin convenients, cal la contractació d'un assessor lingüístic. Aquesta plaça es crearia en règim de prestació de serveis: la remuneració serà per hores de feina. Aquest assessorament es posarà a disposició de totes les persones, entitats o empreses del poble que se sumin a la campanya de Normalització Lingüística. La quantitat sol·licitada puja a 48.000 pts.

«— *Curs de Català per a Adults*: Compren dos nivells: elemental i mitjà. Cada un comptarà amb una hora i mitja setmanal de classe. La duració prevista del curs és de 8 mesos. Per a material i professorat es pot disposar de cent mil pessetes.

«— *Concurs Literari en Llengua Catalana*: Per tal d'estimular els infants i joves a usar per escrit el català, es convocarà per al curs 85-86 aquest concurs. Els premis consistirien exclusivament en llibres, de tal manera que tots els participants obtenguin un petit premi. (Es poden veure les bases a una altra pàgina de BONA PAU). Per a aquest concurs se sol·licitaran col·laboracions a Caixes i Editorials. L'ajuda concedida per la Comunitat Autònoma és de cent mil pessetes que es destinaran als premis i a l'Escola.»

Comissions Informatives de l'Ajuntament

El passat 25 d'Octubre es varen constituir noves Comissions Informatives del nostre Ajuntament, les quals restaren de la següent manera:

Règim Interior, Urbanisme i Junta Local de Sanitat: President: Francesc Trobat,

Vocals: Josep M.ª Munar i Antoni Martorell.

Cultura i Hisenda: President i 2on. Tinent de Batle: Pere Sampol, Vocals: Josep M.ª Munar i Gabriel Ferrer.

Serveis Socials: President y 1er. Tinent de Batle: Joan Miralles, Vocal: Joan Bauçà.

Comissió Especial de Comptes: President i 3er. Tinent de Batle: Gabriel Ferrer, Vocals: Pere Sampol i Josep M.ª Munar.

Delegat de PAGESIA: Pere Miralles, Vocal: Joan Bauçà.

Delegat d'ESPORTS: Miquel Roig.

Delegat de Serveis i Mancomunitat: Josep M.ª Munar, Vocal: Gabriel Arbona.

Delegat del Cementiri i Puig de Sant Miquel: Jaume Ramonell.

EL MÚSIC MÉS ANTIC

Guillem Miralles Mayol «Niu»

Fa 45 anys que toca a la banda

Prop de la festa de Sta. Cecília, és bo recordar que els nostres músics animen tantors vetllades i celebracions populars del nostre poble. Per això, avui tenim l'oportunitat de conversar amb el músic més antic que toca actualment a la Banda de Montuiri. Ens rep molt agradable a ca seva, i empatam la xerrada amb En Guillem «Niu» que ha estat explicant-nos de quina manera va ser a la vegada cossier, músic i futbolista, a la millor època de la seva vida...

—¿Quants d'anys teníeu quan començàreu a tocar a la Banda?

—Vaig començar a tocar als 14 anys, devers l'any 1940. En aquell temps hi havia Mestre Rafel «Putxo», que era el qui ens ensenyava. Record que En Miquel «Nyol» era també de la meva promoció, i com que ell va fer es servici militar, va entrar a la Banda del Regiment. Els altres que varen començar a aprendre solfa també eren joves, com En Pere «Malherba», En Joan Marimon, En Toni Miralles «Botet»: tots aquests ja varen sortir dins dos anys més o manco de diferència. Va ser una època que varen anar moltos d'al·lots a solfa, i així record els dos fills de l'amo En «Niu», i fins i tot aquell cèlebre corredor que li diuen «Sao», Mas de llinatge.

—¿Quin temps vàreu estar per aprendre i poder tocar?

—Vàrem començar a principis d'hivern a aprendre solfa, i llavors vàrem fer la primera sortida el dia del Còrpus.

Des de sempre, les processons de l'església es veuen enaltides per la Banda de Música. Vet aquí una de la Setmana Santa de temps enrera.

Però llavors vàrem seguir estudiant, com és natural.

—¿El mestre, era el mateix director?

—En aquell moment (1940 més o manco) el director de la Banda era Mestre Pere Sampol. I el qui ensenyava la solfa era Mestre Rafel Miralles «Putxo», com he dit.

—Teniu molts d'ensais, actualment?

—Tenim dos ensais cada setmana, normalment; això no vol dir que no hi hagi setmanes que aturem un poc, perquè en temps d'hivern no hi ha tantes sortides.

- *Durant la seva joventut a la vegada era cossier, músic i futbolista.*
- *Des de 1940 la banda ha tengut cinc directors.*
- *«Hi ha poca afició per part dels joves».*

—¿Cobren molt els músics?

—Ara tenim una subvenció de l'Ajuntament: no sé si son unes 175.000 pts., però aquesta subvenció està destinada a compra d'instruments, vestits, partitures i altres necessitats. Llavors tenim sortides, on cobram de 50 a 60 mil pessetes. D'aquí llevam l'import de desplaçament i la resta ens ho repartim. Qüestió de cobrar, no cobram molt... Bé, totes les bandes són iguals; si no hi hagués afició, no fariem res.

—¿Què feis amb aquests doblers?

—I mira... Un quan surt pot anar un poquet més llarg, i serveix per fer qualche regalet, i així...

—¿Quin és el vostre instrument?

—El bombardino.

—¿Quina relació hi ha entre els músics? ¿Com és l'amistat i confiança entre vosaltres?

—Hi ha bon ambient i bona amistat... Encara que sempre poden passar cosetes, perquè es discuteix per qualche punt, però més o manco les relacions són bones. I amb els vells també, perquè els vells ens ajudaren bastant.

—¿Quin és el músic més vell d'edat?

—De Montuiri, és l'amo En Tomeu Roca (Lluçio). Però el més vell de tots és l'amo En Martí, un lloritá que té molta afició... Aquest homonet a vegades ha vengut amb bicicleta i a peu i tot per ensaiar i poder tocar. És un home molt atent i aficionat a la música, a més no poder. Viu per la música. I fa aquestes sortidetes, que són per ell un entreteniment.

—¿Quina peça musical ha estat la que heu trobat més difícil?

—«La Rosa del Azafrán» és bastant difícil. No és que sigui llarga, però és una peça de molts de descoberts: això vol dir que hi ha moltes vegades que s'han de fer temps callats, i entrades en les quals un hi ha d'estar molt atent per no perdre el fil. Té un ritme bastant alegre, i el moviment ràpid fa que sigui més mala d'ajustar.

—Allà on anau ¿vos solen rebre bé, vos fan cas i queden contents de les vostres tocadetes?

—Tant a Valldemossa, a la Beata de Palma, a les processons de Sineu i a Sta. Margalida... per tot som ben rebuts i apreciats.

—¿Quina peça vos agrada més tocar?

—N'hem tocadades unes quantes de bones: així tenim «Aida» de Verdi, llavors l'obertura de «El Barbero de Sevilla» que també és una peça bastant agradable, i l'«Homenatge a Chapí». Són alegres i un passa gust de tocar-les.

—¿I a la gent, quines notau que els agraden més?

—Al públic li agrada allò que coneix; hi ha una minoria que li agrada la música més grossa i més difícil, però a la majoria els agrada la Sarsuela i llavors coses populars com els pupurris mallorquins per exemple.

—¿Quines peces tocau més vegades?

—Canviam tot. Cada any canviam de repertori. L'única cosa que tocam molt són els passos-dobles dels passacarrers. Enguany hem afegit al repertori «La Rosa del Azafrán», llavors un «pupurri» que es titula «Mallorca canta», combinació de cançons pròpies de Mallorca.

—¿La Banda, ha passat moments difícils que poguessin fer pensar que es podria disoldre?

—La Banda va passar moments difícils aixímateix. Devers els anys 55, ens trobàrem que molts de joves partiren a fer el servici militar, i els músics minvaren. Però tot s'ha anat superant. Altres moments hem tengut situacions per l'estil... I llavors que passa una cosa: quan acaba la temporada un està cansat d'ensaiar i de vegades ho deixaria anar, però llavors passen un parell de mesos, i torna venir l'hivern i tornam partir a ensaiar i la cosa segueix. Sempre el problema més gros és el fet de tenir pocs músics joves. Ara la cosa pareix que pren bé, dins les limitacions. Joves, en vénen dos de Lloret i llavors hi ha tres nines i una dona, Na Catalina Miralles «Costa» i també dos joves més de Montuiri: el fill d'En Pere «Malherba» i el d'En Pep «Ramos».

—Ja hem parlat dels primers directors que vàreu conèixer. ¿Quins directors han anat duent la batuta de la Banda, des de l'any 40?

Foto de la Banda de Música de 25 anys enrera.

Començant per davant, d'esquerra a dreta podem distingir: (1.ª fila:) Joan Sastre (Llebre), Sen Joan Gimalt (Niu), Mestre Rafel Miralles (Putxo), antic director; Tomeu Roca (Llucio), Miquel Miralles (Rua) i Tomeu Amengual (Nyo). (2.ª fila:) Jaume Mesquida (Collet), Llorenç Miralles (Queló), L'amo En Gaspar Oliver (batle de Meià), Mestre Baltasar Pocoví (De Sa Mata), director aleshores, Pere Miralles (Malherba, actual director), L'amo En Tomeu Marimon (Pavora) i Josep Lladó (Miró). (3.ª fila:) Joan Mesquida (Mágall), Toni Miralles (Botet), Guillem Miralles (Niu), Tomeu Isbert, L'amo en Tomeu Rossinyol (Caxeto), Toni Gimalt (Niu), Jaume Fiol (Terric). (4.ª fila:) Baltasar Fiol (Putxo), Rafel Massanet (Parri), Toni Tous (Llobet), Julio Serra (Ramos), Joan Mesquida (Serra), Francesc Ferrer (Boivàs), Pep Serra (Ramos) i Pep Gomila (Nofre).

—Després de Mestre Pere Sampol, va dirigir Mestre Rafel «Putxo», i darrera ell l'amo en Tomeu Sampol, que feia de fuster i era fill de Mestre Pere. Llavors va venir En Baltasar Pocoví «De sa Mata» i darrerament En Pere Miralles «Malherba», degut a la mort d'En Tassar.

—Ha assistit a la segona part de l'entrevista el seu fill Biel, bon jugador de futbol i ex-porter del Montuiri. Ell intervé per dir:

—Si En Baltasar no s'hagués mort, jo ara tocaria a sa Banda, perquè ell m'anima molt, i jo aprenia a tocar saxofon... Llavors, una vegada mort el director, vaig fitxar amb el CIDE i lo de la música va quedar enrera.

—Per acabar ja aquesta interessant conversa, creim que els nostres lectors passaran gust de conèixer qualche anècdota curiosa que pogueu recordar.

—Una vegada tocàvem un concert, i hi va haver un músic jove que va voler fer una broma a un vell; ell no se'n va donar compte de la peça que havíem de tocar i un músic va agafar el paper d'una altra

peça i li va posar davant... Aquell homenet va seguir tocant tot el temps amb un altre paper... i lo curiós és que ni se'n va temer, fins que els músics joves s'esclataren de riure, quan varen haver acabat. De fet, però, aquell home era d'edat i ja tocava poc i la seva feina sols no se sentia. Fet i anècdotes agradables són sempre les sortides, sobretot la de Valldemossa. I llavors n'hi ha una de sortida extraordinària, que va ser la de les Falles de València. Allà ens varen fer molt de cas. És una sortida bastant pesada, perquè toquen molt. I llavors que és qüestió de molts de passacarrers, aixecar-se dematí per tocar sa «Diana», amb música, «petardos» i traques. És un poc pesat, però per a un que no hi ha estat mai és una interessant experiència.

—I ja per acabar, ¿veis un bon futur per a la Banda de Montuiri?

—El futur de la Banda, no mir que aquí a Montuiri es pugui fer una Banda important. Hi ha poca afició per part dels joves. Però mantenir-se, segur que es mantindrà, i això ja és una espe-

L'Amo En Miquel Mayol Veny «Matxó»

Mestre de picapedrers

No sols els qui tenen una professió o ofici brillant i destacat han de sortir a BONA PAU. Hi ha homes a Montuiri que durant molts d'anys, fent feina i suant han dignificat amb el seu treball tota una vida. Aquest és el cas de l'Amo En Miquel «Matxó», un picapedrer molt apreciat dins la Vila. A ell li demanam:

—Quants d'anys teníeu quan vareu començar a fer feina?

—Només tenia 13 anys.

—Amb quin mestre vareu començar?

—Amb mon pare, però molt poc temps perquè ja estava malalt quan vaig començar-hi. Amb ell i amb la seva brigada, vaig fer feina devers un any o no va arribar.

—Quan començàreu a fer de manobra?

—Poc temps abans de la guerra civil, devers l'any 1935. Encara que sols tenia 18 anys, ja cridaren la meua quinta i vaig haver d'incorporar-me. Abans del servei militar ja era un «mig oficial» que feia feina amb En «Xiu». Va veni sa guerra, me n'hi vaig haver d'anar, hi vaig estar un any en «es frente». Més envant em llicenciaren i vaig tornar a posar-me a fer de picapedrer, i així anava fent feina i al mateix temps, aprenint.

—Quan vareu començar a fer de mestre pel vostre compte?

—Tenia 25 anys. Em vaig casar i tot duna ja vaig dur tall per a mi. I tenia dos homes de manobra.

(Ve de la pàg. anterior)

rança. I en quant als joves, lo que passa és que comencen deu al·lots i a la fi només arriben a la meta dos o tres. Però tiram endavant, i amb l'ajuda de tots no perdem el coratge.

Bé, doncs, moltes gràcies, i que passeu bona festa de Sta. Cecília vós i tots els músics, tant de la Banda, com els cantadors, musiquets de l'escola i tots els aficionats a les bones melodies que animen i alegren tants de moments significatius per al nostre poble.

O.A. i B.T.

—Hi havia molts de mestres de picapedrer en aquell temps, a Montuiri?

—Sí; hi havia gent que sabia fer feina i bé. Avui no n'hi ha o n'hi ha pocs, però llavors n'hi havia molts.

—Com eren les «brigades»?

—Cada «brigada» tenia 3 o 4 homes que sabien fer quasi qualsevol cosa, sobretot el que no es sap avui. En aquell temps feien ses façanes, volades, portals picats... tot això ho feien. Abans d'anar-me'n de mestre per a mi, jo ja ho feia.

—De quines obres heu quedat més satisfet?

—De totes. Som un enamorat de la construcció, principalment de picapedrer. Hem fet bastants obres grosses. Tot això de l'església és fet meu. La primera cosa que vàrem fer va esser canviar les teulades, després, la reforma del «Roser». En aquell temps, érem 16 o 18 que hi féiem feina. Era en temps de don Bernat.

—Heu fet restauracions a cases antigues de la vila o foravila?

—Sí, tant dins com fora de Montuiri. Tenia molta feina i al mateix temps a un parell de llocs. Vaig reformar un grapat de possessions. En vaig fer dues de noves a Son Costa Nou, que ara és de «Maià» i a Can Socies... en aquell temps feia això i molt més: moltes cases que si ara les havia de comptar...

—Què diríeu als joves d'avui que es troben sense feina?

—A tots els joves els diria —referent o no a la construcció— que sempre posassin el màxim d'interés. Si un dia els donen feina i aquesta els agrada, que no perdin l'oportunitat allà on sigui. Ara, si la feina no els agrada, que no hi vagin, perquè si ho fan per a guanyar duros i no els agrada, no triomfaran mai. Si un aconseguix fer de picapedrer, de mecànic o de fuster o de lo que sia, que n'aprengui, que miri, que procuri ser un llumener... Ara bé, el que passa, trob jo, és que no hi ha interès... perquè aprendre un ofici no és difícil.

«En els 13 anys ja feia de picapedrer»

«És un ofici tan digne com qualsevol altre»

«Avui n'hi ha pocs que sàpiguen fer feina bé»

—Trobau bé que els joves vulguin fer de picapedrers?

—Sí i molt bé. És un ofici tan digne com qualsevol altre. Ho haurien de saber bé. I ho dic perquè se'n veuen que no saben exercir bé l'ofici i tuden moltes coses... i llavors se n'han d'anar a cercar feina a un altre lloc.

M.ª Teresa Amengual Tomás
Joana M.ª Bennassar Gomila
Margarida Verger Rossinyol

...sa cara de ses Escoles ha recuperat sa seva imatge neta i blanca que havia perdut aquests darrers anys. Li havien sortit tantes pellerofes que pareixia que patia qualche epidèmia de pell... Ara és es nostre desig que seguesqui clara i transparent, tant per de dins com per de fora.

...devers es menjador de ca ses monges hi destaquen uns glosadors que sorprenen s'auditori amb uns acudits i glosats d'allò més fins i ben travats... Entre cantadors, glosadors i gent animada per alegrar sa vida d'ets altres, s'ho passen de lo millor. Però ningú se sentirà ofès si deim que l'amo En Miguel «Parri» se'n du la palma. Veiem si qualche redactor de BONA PAU pot pilloscar unes quantes gavelles d'aquests glosats tan airosos!

...sa passegera d'es socis de sa Tercera Edat va en rauxa! Però sabeu quina la va passar quan partien cap a Eivissa? Idò, que els varen fer esperar devers quatre hores. Això no va fer minvar ni un punt es seu entusiasme, perquè tomaren tots satisfets... I un capellà que viatjava aquelles mateixes hores cap a Maó se'n reia d'ells, però encara va haver d'esperar més. Ja ho diuen: «Mal d'altres, rialles són»...

...hi ha una curolla fora mida amb això d'ordenadors i programes, nivell 0, nivell 1, 2 x... La cosa ha pres una tal fúria que no sabem on pot arribar. Si s'ordenador no arriba a fer fumet, ja anirà bé! Pitjor seria que féssim fum es cervellets...

...i ara uns mestres que ja havien començat es curs hauran de deixar per una temporada s'escola. Diuen que prenen llarga volada per adquirir més «sebres», que sempre és bo: gimnàsia, anglès, puericultura, etc. Res d'estancament ni rutines: es mestres d'avui no volen quedar enquilosats, i fan bé perquè serà en benefici d'ets al·lots i d'es poble, en definitiva.

...també s'escola nocturna de llengua catalana torna arrancar. Però que no sigui «partida de cavall i aturada d'ase»... Ja és bo que posem orde dins aquest terrible confusionisme que es crea entorn a sa llengua, sobretot a través de ses «Cartas al Director» de certs diaris. És ben ver que en aquest camp, com en altres coses, «qui manco hi sap més hi diu».

Vertaderament «Es Pou del Rei» és apreciat pels montuirers, malgrat el seu estat de conservació. És ara la nostra col·laboradora, Catalina Sastre, qui ens ofereix aquest significatiu dibuix.

...aquest mes passat, devers es campanar s'ha sentit renou de veus, cadenes, ternals, fustes i ferros. Fins i tot, un dia molts ja se pensaven que hi havia un mort, i eren ses proves que feien ets fusters, ferrers i picapedrers, per veure si la cosa havia resultat forta i ets estalons nous, fuells i si ses capses de bolles resistien ses estirades i malmenades que qualsevol d'ets escolans, escolanets i escolanots poguessin donar en aquelles bones de campanes... Perquè heu de creure i pensar que aiximateix en duen d'anys penjades allà, un dia i un altre, tant si plou com si fa sol, tant si fa vent com temps calmos! Ara, esperem que una vegada posts estalons de nord vell i ben emmetxats amb sa fusta vellíssima d'alzina, aquesta feina pugui aguantar més de trescents anys... (que no farem llarg?). «I que ho vegem —deia es cego—».

...es rellotge també n'ha sortit beneficiat d'aquesta compostura, però encara va «ronsero» quan sa tocada d'hores comença a ser llarga. Per ventura no li aniria mala-

ment un retoc en es cable i es martell. Al cap i a la fi, es rellotge ja és un venerable element que continua marcant es ritme i sa feina d'es nostre poble.

...es mateixos obrers que s'enfilaren p'es campanar varen poder veure un d'ets alta-veus que serveixen per fer ses crides que estava amb un cap esflorat. No seria mal de fer enviar-hi un tècnic que el tomàs posar en marxa i així ses crides guanyarien un poc més de força...

...i ho ha estat grossa s'escampadissa de coloms, per devers Na Quintana, carrer d'En Vanrell, Plaça Vella i altres indrets! Es pobrets han vist amenaçades ses seves cassetes fortificades d'es campanar i ara jeuen a qualsevol forat que troben, sols que sigui una mica elevat. De totes maneres, qualche caçador segur que ja se n'ha temut i procurarà que en caiguin més d'un parell d'es niu a s'olla... Bon profit!

CANT POPULAR I MÚSICA LITÚRGICA

El pasat 12 de Juny el Pare Martorell, com ja saben els nostres lectors, ingressà com Acadèmic de Número a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Sebastià. D'aquell acte ara s'ha publicat el discurs que aleshores llegí el nou acadèmic amb motiu de la seva recepció pública, del qual i per tants de motius relacionat amb el nostre poble i, sobretot per la seva refinada prosa literària, a continuació reproduïm sols la seva introducció.

En el pòrtic del seu poema èpic, l'*Eneida*, el poeta Publi Virgili, volguent-se identificar davant els lectors, diu de si mateix: «Jo som aquell que temps enera vaig modular cançons agrestes al so d'una escanyolida caramella» (*Eneida*, llibre 1).

Si se m'exigeix tarja d'identitat per travessar el llinar d'aquesta Acadèmia, cap de millor em plauria d'exhibir-ne que l'amor entranyable vers aquella escanyolida caramella de la cançó popular que tothora em fiblà en el més viu del cor. Damunt les ales de les seves melodies ha aixecat el vol la meua musa i s'ha embravida la flama de la inspiració per poder cantar Déu i enardir els germans a aixecar llurs veus i exclamar: «Exultem d'alegria, perquè Déu ens estima!» (*Celebrem el Senyor*, n. 153).

Provenc de l'agre de la plana pagesa i mai no he respirat millor com dins la immensitat de la nostra ruralia, i, essent poc esversat a les magnituds i pompes àuliques, confés d'experimentar com una sensació d'esgarriament i desuetud dins aquest palau de l'alt saber.

A la gentil benevolença dels membres d'aquesta Corporació dec l'honor de ser acollit a participar d'aquest cenacle d'artistes i competents en l'art. Si guin, doncs, aquestes paraules un gest de gratitud sincera i un, afectuós homenatge de reconeixença a l'esplèndida bondat d'aquesta Reial Acadèmia de Belles Arts.

Assemblea Comarcal dels Jocs Escolars

A l'Ajuntament de la vila es va celebrar l'assemblea del Comitè dels Jocs Escolars de la Comarca «Montuiri» a la qual hi partanyen els ajuntaments, AP-PAAS i Escoles de Sant Joan, Maria de la Salut, Sineu, Lloret, Algaida, Porreres i Montuiri.

Pel que fa referència al Col·legi «Joan Mas i Verd», cal esmentar que continuarà la línia de participació als Jocs Escolars amb forta participació de l'Associació de Pares en les tasques d'entrenaments i organització.

Precisament, el dissabte 26 d'octubre vint-i-cinc ninets de primer i segon començaren un curset de natació a Inca, totalment gratuït, inclòs el trasllat.

Santa Cecília

A l'hora de redactar aquestes línies sabem que, per la festa de Santa Cecília, hi haurà un concert a cura dels «Antics Blavets» organitzat pel Patronat de Cul-

tura. Tindrà lloc el dissabte 23 de novembre a les vuit i mitja del vespre en el temple parroquial. El diumenge hi haurà l'actuació de la Coral Parroquial a la Missa del matí i, tot seguit, concert de la Banda a l'Església.

Dia 1 de desembre: Sa Fira

El diumenge 1 de desembre se celebrarà la Fira de Montuiri. El programa d'actes, exposicions i activitats serà el mateix dels altres anys. Es presenta una novetat: La Cooperativa Montuïrera exposarà els seus productes a un stand del dia de Sa Fira.

Mancomunitat des Pla

El Batle ha nomenat Josep Maria Munar Vich com a representant de l'Ajuntament a la Mancomunitat des Pla. Fins ara, aquesta funció havia estat desenvolupada per l'actual Batle, Francesc Trobat.

Menjador de la Tercera Edat

A 2.800.000 pessetes puja el contracte de les obres de «Menjador i Cuina anexe» del Patronat de la Tercera Edat. Per al seu finançament es compta amb una subvenció de 2.500.000 de la Conselleria de Sanitat de la Comunitat Autònoma. El projecte ha estat redactat per l'arquitecte municipal i les obres seran realitzades per l'empresa del mestre d'obres, Antoni Verger Payeras.

Assemblea de l'A.P.A.

El passat mes va celebrar la primera Assemblea l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Públic d'E.G.B. «Joan Mas i Verd».

En primer lloc es va fer la presentació del professorat del Centre, explicant —al mateix temps— les tasques extraacadèmiques de cada un. A continuació, es va demanar la col·laboració i participació dels pares a les comissions del col·legi: videoteca, granja, esports, hivernacle, beques, informacions... Es va assabentar als pares —que omplien el menjador— de l'ampliació de les places del menjador a rel de les peticions formulades.

Altres temes que figuraven a l'ordre del dia foren la presentació del Pla de curs 85-86 de l'APPAA, la informació que la psicòlega continuaria contractada per l'APPAA i que vendria a l'escola els dilluns i dimarts. Es va dir que aquest octubre començaria a Montuiri un curs per a Monitors i Arbitres Escolars Esportius. Com a darrers temes hi havia el tractar del reglament del centre, de les classes d'anglès i la situació econòmica de l'Associació.

Ple Municipal

El 27 de setembre es va celebrar ple municipal ordinari. Per manca d'espai no oferirem la corresponent informació que, ara sí, donam:

— Va quedar damunt la taula l'expedient d'aplicació i repartiment de contribucions especials de la depuradora (relació de contribuents) i quotes individuals aplicables.

— Es varen aprovar les certificacions d'obra dels projectes de «Asfaltat del camí de Son Vaquer» i «Local Social i Vestuaris des Dau». Mentre quedà pendent el de la «Instal·lació de la planta depuradora».

— Va passar a la comissió de personal, per al seu estudi econòmic, la contractació de personal per a oficis diversos.

— Fou aprovat el reglament municipal d'honors i distincions. Restarà un mes a exposició pública i serà publicat en el Butlletí Oficial de la Província.

— Per via d'urgència, va quedar aprovada la iniciació de l'expedient per anomenar fill il·lustre de Montuïri al Pare Martorell, a proposta del Patronat Municipal de Cultura. El dia 15 de desembre se li retrà un popular homenatge.

— El Batle presentarà el projecte de Reglament Orgànic de l'Ajuntament de Montuïri. Els grups municipals s'ho estudiaran i s'aprovarà en un futur Ple extraordinari.

— S'acordà que enguany també es pagarà el Taller de Música dins l'horari escolar.

Escacs

Cada dijous de 19 a 21 h., la sala de conferències de l'Ajuntament estarà oberta per a tots els aficionats a l'escacs. Els interessats en participar en el I Trofeu Fira de Montuïri d'Escacs es poden apuntar a l'Ajuntament, a Maties Manera o a Vicenç Vaquer.

Cursos de Català i de Graduat

— Cada dimarts a les 21 h. es dona un curs gratuït de català a Les Escoles i des del mes passat, cada dia, de 7 a 9, es continua el curs de Graduat Escolar per a adults.

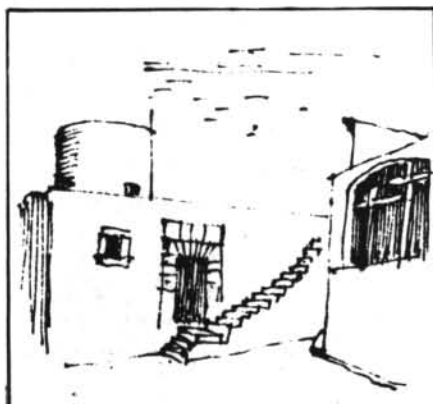

En el Consell Insular de Mallorca, el passat 17 d'Octubre es feu la presentació del Mapa dels Serveis Socials de Mallorca. La foto ens mostra un moment de l'acte. A la dreta veim el President Albertí, el Conseller d'Acció Social, Miquel Fiol i també, més a l'esquerra, entre els batles, el de Montuïri, Francesc Trobat.

I Setmanari de Formació de J.D.P.

Sota el tema «La Integració de la Joventut en la Societat i les seves formes de participació», la Joventut Democràtica i Popular (J.D.P.) organitzà pels seus dirigents els dies 4, 5 i 6 d'Octubre pasat el «I Seminari de Formació» on es debatiren temes d'ecologia, medi ambient, atur juvenil, problemàtica de la Universitat... i altres.

Entre els joves assistents n'hi havia cinc de Montuïri.

Cementiri

Per sorteig, l'Ajuntament ha adjudicat les concessions de parcel·les del cementiri. El número ha estat de 26 parcel·les. Les que resten vacants es donaran a les peticions properes, per ordre cronològic.

Comissió de Govern

Havent aprovat la Corporació —en sessió plenària del 23 de juliol— la creació de la Comissió de Govern, es va constituir recentment aquesta Comissió. El Batle —tal com va anunciar a la seva presa de possessió— va dir que cada grup designà un representant del seu partit polític, encara que sigui postestat del Batle el nomenament dels membres.

Conseqüentment a les propostes, la Comissió de Govern està composta pels següents regidors:

— President: Francesc Trobat Garcies, batle.

— Membres: Gabriel Ferrer Sampol (AP-PDP-UL), Pere Sampol Mas (PSM) i Joan Miralles Julià (PSOE).

Fèlix Pons amb la Premsa Forana

El 31 d'octubre passat, a Sineu, la Federació Regional del P.S.O.E., presidida per Fèlix Pons, oferí a la Premsa Forana una interessant roda de premsa on s'exposaren els propis punts de vista respecte a la situació política actual i la seva visió de cara al futur.

Representant BONA PAU hi assistí el nostre Director.

G. GOMILA

Montuïri benjami i jugadors de futbol base.

FUTBOL

Resultats dels partits oficials jugats al llarg del mes d'octubre.

III divisió

Montuïri, 2 - Eivissa, 0
 Penya Esportiva Santa Eulàlia, 1 -
 Montuïri, 0
 Montuïri, 2 - Alaior, 0
 At. Ciutadella, 2 - Montuïri, 0

Juvenils

Montuïri, 4 - Pollença, 3
 Montuïri, 2 - Santanyí, 1
 Manacor, 8 - Montuïri, 1
 Montuïri, 1 - Felanitx, 2

Infantils

Començaren el campionat el dia 19.
 Montuïri, 1 - Petra, 2
 La Salle Manacor, 2 - Montuïri, 1

Benjamins

Vagi quin debut més positiu han tengut aquests menuts! Han guanyat tots els partits de setembre i octubre. Al cap de les cinc primeres jornades comptaven amb deu punts, 4 positius i 25 gols marcats. Estan d'enhorabona En Joan Bauçà, entrenador, En Jaume Roca, delegat i les vint promeses del futbol mon-

tuïrer que no fallen a cap partit ni entrenament (el problema és posar-ne només 11 i 4 reserves).

Montuïri, 4 - Petra, 3
 Santa Maria, 2 - Montuïri, 5
 Montuïri, 5 - Sant Marsal, 3
 Montuïri, 7 - R. La Victòria, 2

JOCS ESCOLARS

El Col·legi Públic d'E.G.B. ha inscrit els següents equips en els Jocs Escolars de la Comarca (els números corresponen als cursos):

- Escacs: 7/8, 3/4 i dos equips de 5/6.
- Atletisme: De cinquè a vuitè masculí i femení.
- «Balontiro»: Un equip femení de cada un dels cinc primers cursos.
- Bàsquet: 7/8 masculí (dos equips) i 7/8 femení.
- Minibàsquet: 5/6 femení, Cinquè masculí i Sisè masculí.
- Handbol («balonmano»): 5/6 femení, 7/8 masculí, Cinquè masculí i Sisè masculí.
- Cross: A partir de tercer fins a vuitè.
- Futbol-sala: Cicle Inicial (dos equips), Tercer/Quart (dos equips) i 7/8 masculins.
- Ping-pong: Un equip de 3/4, dos de 5/6 i dos de 7/8 (masculins); un de femení de 5/6.
- Participació a les jornades de Vela, Natació i Piragüisme.

— S'han sol·licitat cursos de Tir de Fona, Patinatge i Escacs.

— Total: 36 equips i altres 6 activitats.

BIEL GOMILA

DEMOGRAFIA

OCTUBRE 1985

Naixements

Dia 14 d'octubre. Raül Ortiz Tinoco, fill d'Antonio i Celia.

Dia 23 d'octubre. Pere Palou Garau, fill de Pere i Coloma.

Difunt

Dia 15 d'octubre. Josep Pocoví Nicolau, casat, 82 anys, a. «Pipo».

PLUVIOMETRE

OCTUBRE 1985

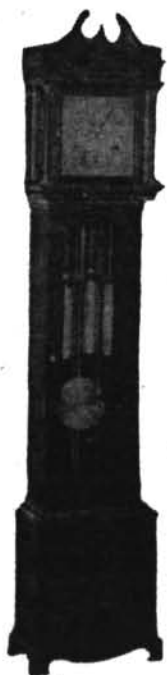
Dia 8	2,8 lts.
Dia 9	2,5 lts.
Dia 16	5,4 lts.
Dia 27	30,5 lts.
Dia 28	18,5 lts.
Dia 29	14,1 lts.
Total	73,8 lts.

FOTOS NOSTÀLGQUES DE MONTUÍRI

Devia ser en ple hivern. Els abrigoets ho diuen. Devers l'any 1948. Encara podem distingir a la balladora a la dreta, Na Catalina Mora «Baca», al cel cia; la d'enmig, Na Francisca Sampol Fornés «Mora», i el ballador, Joan Segura.

Serien els «darrers dies», festa de Sant Antoni o una simple exhibició de balls típics mallorquins? Els nins arremolinats ara deuen tenir un poc més de 40 anys. Qui seran aquests? N'hi ha que encara es reconeixen.

Joyería

INTERNACIONAL

JUAN MATEU LISTAS DE BODA *Relojería*

Gran variación en Joyería, Platería y objetos para Regalo

Visite exposición de
RELOJES CARILLONES DE GRAN SONERIA

Sres. Organizadores de fiestas, encontrarán el más extenso surtido en trofeos, Medallas deportivas y Placas conmemorativas al mejor precio y calidad.

Carrer de l'Estrella, 18 - ☎ 501196 - INCA
Carrer Major - MONTUIRI

DIADA DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA

És el segon any que totes les diòcesis d'Espanya celebren aquesta diada. Enguany, el diumenge 17 de novembre. El nostre Bisbe D. Teodor ha escrit a tots els cristians de Mallorca una carta explicant els objectius d'aquesta jornada. Vol esser un motiu per a prendre consciència que l'Església la formam tots els creients i que l'Església ha de ser un lloc de participació, on tots ens sentiguem responsables de les seves necessitats, servicis personals, situació econòmica i de manteniment, responsabilitats compartides; intercanvi de formació i de pregària, de comunicació i fins i tot de sana crítica. Que tot ajudi al creixement i la maduració d'una acció evangelitzadora que necessita elements humans i recursos materials i econòmics per a poder dur-la a terme.

CONVOCATÒRIES

— La MISSA JOVE se celebrarà els diumenges 3 de novembre i 8 de desembre, a les 11'30.

És molta la gent del poble que cada any, l'horabaixa de Tots Sants, acudeix al Cementeri a rendir homenatge als nostres avantpassats difunts.

— Les trobades d'ACCIÓ SOCIAL, organitzades per la Delegació Diocesana seran els dissabtes 9 de novembre (Franciscanes de Sa Pobla) i 7 de desembre.

— El diumenge, 8 de desembre, estan convocats tots els grups cristians dels pobles de la nostra comarca o arxiprestat, al Santuari de Cura per a tenir una TROBADA de reflexió de cara a Advent i Nadal. Serà des de les 3'30 fins a les 7'30 de l'horabaixa.

CARTA ALS PARES

Belvolguts amics: El curs de catequesi ja ha començat. Ara vos volem saludar i animar a prosseguir la tasca de l'educació cristiana dels vostres fills i filles. Estam segurs que ho prendreu com a cosa vostra, cosa de tota la comunitat dels qui volem seguir Jesús.

Enguany unes quantes al·lotes i mares s'han afegit al grup de catequistes. No les deixeu de banda; animau-les: elles dediquen un temps que no els sobra. Ningú se sent més preparat o més savi que els altres. És en la pràctica, amb la il·lusió i la constància que ens anam preparant. Estam segurs que col·laborareu gustosos.

TENIU EN COMPTE QUE...

1. La Primera Comunió es fa normalment a partir de 3er. d'EGB.
2. És de primera importància assistir a la missa del Diumenge: que els fills puguin entendre que expressau la vostra fe.
3. Que els vostres fills aprenguin en primer lloc la pregària, les oracions, a ca vostra. Trobareu aquí l'ORACIONAL.
4. Que els fills sobretot IMITEN: que vegin que ajudau als necessitats, que donau bon exemple, que tots volem ser més responsables.

De bell nou vos saludam de tot cor i esperam que sigueu els primers col·laboradors per educar els fills en la fe.

La Parròquia: Comissió de Catequesi

Restauració interior

Aquestes foren
les despeses

CAMPANAR

	Pesetes
Feina de picapedrers	125.230
Feina i material de ferrers	146.872
Feina i material de fusters	40.220
Compra de fusta («jässeres» nord vell)	80.000
Total campanar	392.322

TEULADA

Feina de picapedrers i materials	183.568
---	---------

ALTRES FEINES

Treballs de fusteria a la Rectoria i església	47.788
Altra fusta de «Nord vell»	42.300
Total altres feines	90.088

Total obres 666.008

PROJECTES.— Reforçar la porta de la sagristia vella i fer porta nova a la portassa que dona a Na Quintana. Per a això servirà el sobrant de nord vell que es va comprar.

Més envant, també es compondran els escalons del corredor petit del campanar i s'asseguraran els brendolats dels dos corredors.

La Comissió Econòmica